

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä tammikuuta 2023

105/2023

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 304 §:n 17 kohta, 308 §:n 1 momentti ja 313 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 304 §:n 17 kohta laissa 1211/2022, 308 §:n 1 momentti laissa 1207/2020 ja 313 §:n 1 momentti laissa 1003/2018, sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 456/2016, 52/2019, 1207/2020, 485/2021 ja 1211/2022, uusi 2 c kohta, lakiin uusi 22 a luku sekä 304 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1211/2022, uusi 18 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2 c) *audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavalla palvelulla* sähköisten viestintäverkkojen välityksellä tarjottavaa palvelua, jonka avulla yksilöidään, valitaan ja katsellaan audiovisuaalisia sisältöpalveluja ja palvelujen esteettömyysominaisuuksia sekä vastaanotetaan näitä palveluja ja ominaisuuksia koskevia tietoja;

22 a luku

Palveluihin sovellettavat esteettömyysvaatimukset

194 a §

Luvun soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan kuluttajalle tarjottaviin audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaviin palveluihin ja viestintäpalveluihin. Tätä lukua ei kuitenkaan sovelleta palveluja tarjoaviin mikroyrityksiin eikä laitteiden välisiin siirtopalveluihin.

194 b §

Yleiset esteettömyysvaatimukset

Viestintäpalveluja tai audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavia palveluita kuluttajalle tarjoavan palveluntarjoajan on varmistettava, että käytössä on menettelyt, joilla varmistetaan, että sovellettavat esteettömyysvaatimukset täyttyvät koko sen ajan, kun palvelua tarjotaan.

Palveluntarjoajan on annettava tietoa palvelun toiminnasta ja, jos palveluun tarjoamiin käytetään tuotteita, annettava tietoa siitä, miten tuotteet liittyvät palveluun, millaiset esteettömyysominaisuudet niillä on sekä miten ne toimivat yhdessä apuvälineiden ja -järjestelyjen kanssa.

Palveluntarjoajan on varmistettava, että sen tarjoamissa tukipalveluissa annetaan esteettömiä viestintätapoja käyttäen tietoja palvelun esteettömyydestä ja sen yhteensopivuudesta apuvälineteknologian kanssa.

Palvelut, jotka ovat tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882 15 artiklan nojalla annettujen yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien mukaisia, joiden viitetiedot on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jotka ovat Euroopan komission täytäntöönpanosäädöksissä säädettyjen teknisten eritelmien tai niiden osien mukaisia, on pidettävä niiden tässä pykälässä sekä 194 c ja 194 d §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaisina, jotka kyseiset standardit, tekniset eritelmit tai niiden osat kattavat.

Edellä 1–3 momentissa säädettyjä esteettömyysvaatimuksia sovelletaan henkilöiden välisiin viestintäpalveluihin, internetyhteyspalveluihin sekä audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaviin palveluihin. Siltä osin kuin palveluissa on kyse digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain (306/2019) 2 §:n 3 kohdassa tarkoitetuista digitaalisista palveluista, sovelletaan mitä mainitussa laissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palvelujen tarjoamisen yhteydessä vaadittavien tietojen antamisesta.

194 c §

Viestintäpalveluihin sovellettavat lisävaatimukset

Viestintäpalvelujen on tarjottava:

- 1) reaaliaikainen tekstitysominaisuus puheviestinnän lisäksi;
- 2) täydelliset interaktiivisuusominaisuudet, kun puheviestinnän lisäksi tarjotaan videokuvaa.

Edellä 1 momentissa säädettyjä lisävaatimuksia sovelletaan henkilöiden välisiin viestintäpalveluihin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä viestintäpalveluihin sovellettavista lisävaatimuksista.

194 d §

Audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaviin palveluihin sovellettavat lisävaatimukset

Audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavissa palveluissa on:

- 1) tarjottava sähköisiä ohjelmaoppaita, jotka ovat helposti havaittavia, hallittavia, ymmärrettäviä ja toimintavarmoja, ja sisältävät tietoa esteettömyysominaisuuksien saatavuudesta;

2) varmistettava, että audiovisuaalisten sisältöpalvelujen esteettömyysominaisuudet välitetään kaikilta osin riittävän laadukkaina ja tarkasti esitettyinä sekä äänen ja videon kanssa synkronoituina ja siten, että käyttäjä voi hallita niiden esittämistä ja käyttöä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaviin palveluihin sovellettavista lisävaatimuksista.

194 e §

Velvollisuudet vaatimustenvastaisuustapauksissa

Jos viestintäpalvelu tai audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoava palvelu ei täytä esteettömyysvaatimuksia, on palveluntarjoajan ilmoitettava puutteista palvelun esteettömyydessä ja korjaavista toimenpiteistä Liikenne- ja viestintävirastolle.

Viestintäpalveluja tai audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavia palveluita tarjoavan palveluntarjoajan on Liikenne- ja viestintäviraston pyynnöstä toimitettava tälle kaikki tarvittavat tiedot sen osoittamiseksi, että palvelu on esteettömyysvaatimusten mukainen. Palveluntarjoajan on tehtävä yhteistyötä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa kaikissa toimissa, joilla palvelu saatetaan vaatimusten mukaiseksi.

194 f §

Poikkeaminen esteettömyysvaatimuksista

Viestintäpalveluja tai audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavia palveluita tarjoava palveluntarjoaja voi poiketa esteettömyysvaatimuksista vain, jos se arvion perusteella voi osoittaa, että 194 b–194 d §:ssä tarkoitettujen esteettömyysvaatimusten toteuttaminen aiheuttaa:

1) sen palvelulle sellaisen muutoksen, jonka seurauksena palvelun perusluonne muuttuisi perustavanlaatuisesti; tai

2) kohtuuttoman rasitteen palveluntarjoajalle.

Palveluntarjoaja ei kuitenkaan voi poiketa esteettömyysvaatimuksista 1 momentin 2 kohdan nojalla, jos tämä saa omiin varoihinsa kuulumattomista julkisista tai yksityisistä lähteistä rahoitusta, jota myönnetään esteettömyyden parantamiseen. Jos palveluntarjoaja poikkeaa esteettömyysvaatimuksista 1 momentin nojalla, sen on ilmoitettava poikkeamista koskevat tiedot valvontaviranomaiselle.

Arvio siitä, muodostaako esteettömyysvaatimusten noudattaminen kohtuuttoman rasitteen palveluntarjoajalle, tehdään esteettömyysvaatimusten noudattamisen kustannuksien suhteessa toiminta- ja pääomakustannuksiin ja esteettömyysvaatimusten noudattamisen nettokustannusten suhteessa nettoliikevaihtoon sekä kustannus-hyötyarviona, jossa on otettava erityisesti huomioon vammaisten ihmisten tarpeet käyttää palvelua.

Palveluntarjoajan on dokumentoitava 1 momentissa tarkoitettu arvio ja säilytettävä dokumentoitu arvio viiden vuoden ajan siitä, kun se on viimeksi tarjonnut palvelua. Palveluntarjoajan on toimitettava valvontaviranomaisen pyynnöstä kopio dokumentoidusta arviosta, jossa selvitetään, miten sen palvelu on esteettömyysvaatimusten mukainen.

Jos valvontaviranomainen havaitsee puutteita arvioinnissa, sen tulee kehottaa palveluntarjoajaa korjaamaan havaitut puutteet. Valvontaviranomaisen on määritettävä ajanjakso, jonka kuluessa puutteet tulee korjata. Valvontaviranomainen voi määrätä palveluntarjoajan tietyn ajan kuluessa suorittamaan uuden arvioinnin. Lisäksi arviointi on suoritettava uudelleen palvelua muutettaessa sekä vähintään viiden vuoden välein.

194 g §

Tietojen antaminen esteettömyysvaatimusten täyttämisestä

Viestintäpalveluja tai audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavia palveluita tarjoavan palveluntarjoajan on julkaistava esteetömyydessä muodossa kuvaus palvelusta ja sen toiminnasta sen arvioimiseksi, miten palvelu täyttää 194 b–194 d §:ssä tarkoitettuja esteettömyysvaatimukset.

Jos palveluntarjoaja poikkeaa esteettömyysvaatimuksista 194 f §:ssä säädetyn nojalla, sen tulee antaa tiedot siitä, mitä esteettömyysvaatimuksia palvelu ei täytä.

Palveluntarjoajan on säilytettävä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot niin kauan kuin asianomaista palvelua tarjotaan.

194 h §

Toiminnallista suorituskykyä koskevat vaatimukset

Palvelun ei tarvitse täyttää 194 b–194 d §:ssä säädettyjä esteettömyysvaatimuksia, jos palvelulle tarjotaan vähintään yhtä vaihtoehtoista käyttötapaa noudattaen toiminnallista suorituskykyä koskevia vaatimuksia ja, jos palvelu on tällöin vähintään yhtä esteetön kuin mainituissa lainkohdissa säädetty vaatimukset täyttävä palvelu.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset toiminnallista suorituskykyä koskevista vaatimuksista.

304 §

Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on:

17) hoitaa Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinoitavien verkoston perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/887 6 artiklassa tarkoitettua kansallisen koordinoitavien tehtäviä;

18) valvoa ja tarkastaa, että 22 a luvussa tarkoitettujen palvelujen täyttävät mainituissa luvussa säädetty vaatimukset ja seurata mainitun luvun nojalla tehtyjen valitusten ja raporttien käsittelyä.

308 §

Yhteistyö eri viranomaisten kanssa

Liikenne- ja viestintäministeriön, Liikenne- ja viestintäviraston, tietosuojavaltuutetun, kilpailuviranomaisten, kuluttajaviranomaisten, markkinavalvonta- ja tuoteturvallisuusviranomaisten, Kansallisen audiovisuaalisen instituutin sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä.

313 §

Valvonta-asioiden käsittely Liikenne- ja viestintävirastossa

Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa asian tutkittavakseen asianosaisen tai 22 a luvussa tarkoitetuissa asioissa myös sellaisen muun tahon pyynnöstä, jolla on asiassa oikeutettu intressi, sekä omasta aloitteestaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2023.

Tämän lain 22 a lukua sovelletaan kuitenkin vasta 28 päivästä kesäkuuta 2025. Palveluntarjoajan palvelujen tarjoamiseen käyttämät tuotteet on saatettava lain mukaisiksi viimeistään 28 päivänä kesäkuuta 2030.

Tämän lain 22 a luvun soveltamisalaan kuuluvista palveluista tehtyjä palvelusopimuksia, jotka on tehty ennen 28 päivää kesäkuuta 2025, voidaan jatkaa entisellään, kunnes nii-

105/2023

den voimassaolo päättyy, mutta ei kuitenkaan pidempään kuin viisi vuotta mainitusta päivämäärästä.

Helsingissä 19.1.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru